

**ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ,
ՍՆՆԴԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ
ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ
ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿ**

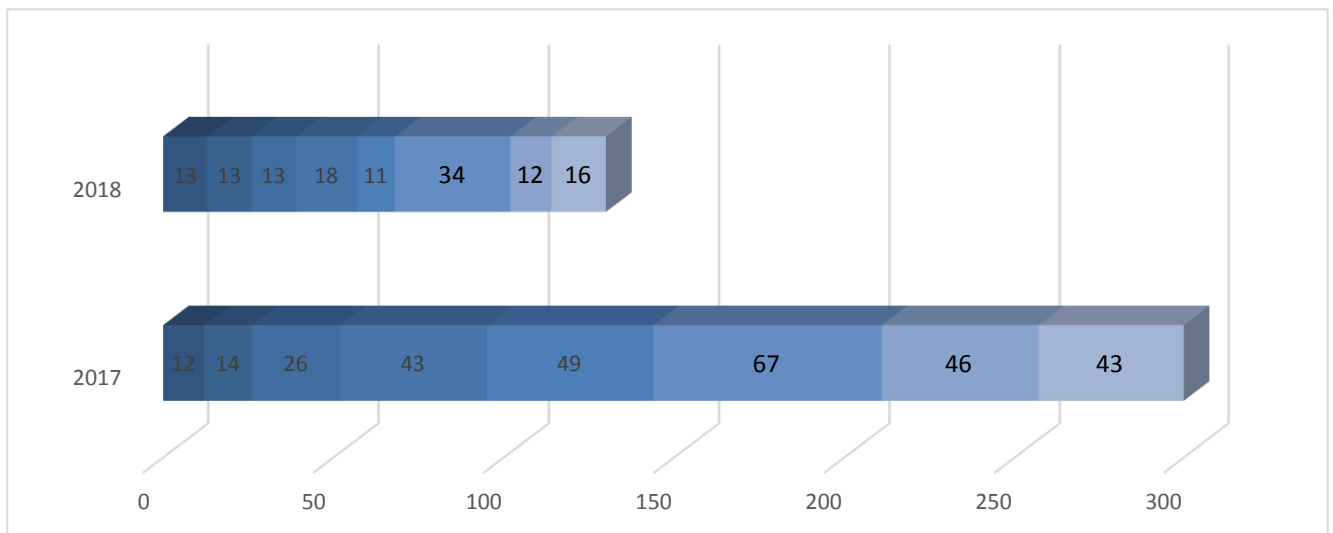
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2018 թ.

ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՍՆՆԴԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿ

2018թ. սեպտեմբեր ամսվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետությունում չեն արձանագրվել այնպիսի վարակիչ հիվանդություններ, ինչպիսիք են տիֆեր, պարատիֆեր, կատաղություն, խոլերա, ռիկետոցիոզներ, փայտացում, դիֆթերիա, սուր պոլիոմիելիտ:

Հարուկ վրանգավոր վարակներ

Բրուցելոզ

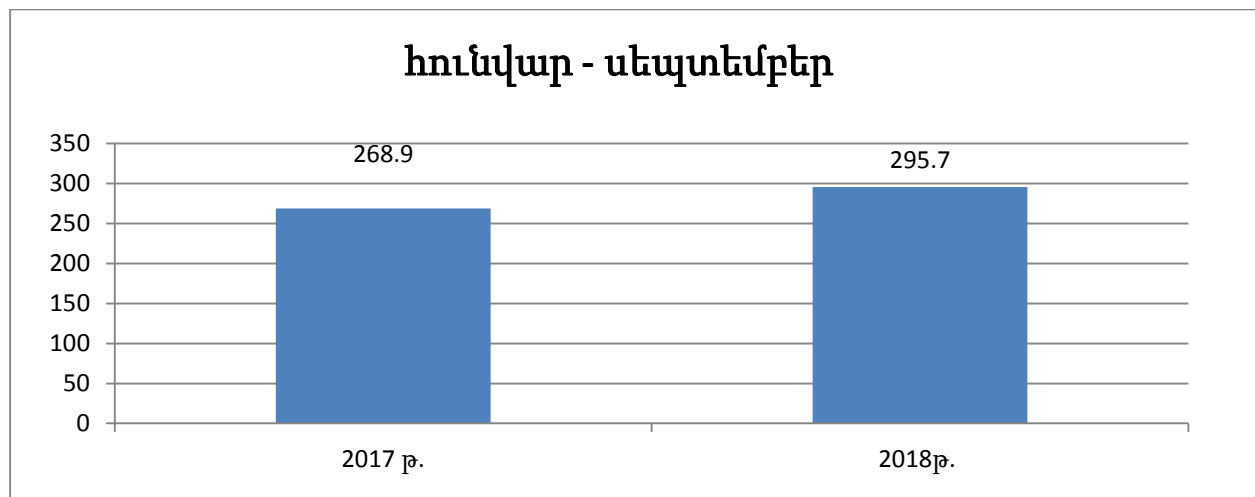
Գծապատկեր 1. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017-2018 թթ հունվար-սեպտեմբեր ժամանակահատվածում արձանագրված բրուցելոզի դեպքերը

Գծապատկերի տվյալները վկայում են այն մասին, որ հանրապետությունում 2018թ. օգոստոսի ընթացքում արձանագրված բրուցելոզ հիվանդության դեպքերը համեմատած 2017թ. նույն ժամանակահատվածի հետ նվազել են՝ 2.6 անգամ, իսկ նախորդ ամսվա հետ՝ աճել 1.3 անգամ: 2018թ. օգոստոսի ընթացքում հանրապետությունում արձանագրվել է բրուցելոզի 16 դեպք, որից 3-ը՝ Երևան քաղաքում, 3-ը՝ Սյունիքի, 3-ը՝ Արարատի, 3-ը՝ Վայոց Ձորի, 2-ը՝ Արագածոտնի, 1-ը՝ Արմավիրի, 1-ը՝ Գեղարքունիքի մարզերում: Յուրաքանչյուր դեպքի մասին տեղեկատվություն է տրամադրվել ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարությանը՝ կենդանիների շրջանում համապատասխան միջոցառումներ կազմակերպելու համար:

Աղիքային վարակիչ հիվանդություններ

Հայաստանի Հանրապետությունում 2018թ. սեպտեմբեր ամսին արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդությունների 1388 դեպք, որից 493 դեպքն արձանագրվել է Երևան քաղաքում, 895-ը՝ մարզերում: 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ աղիքային վարակներով հիվանդացությունը աճել է աննշան՝ դեպքերի թիվը գերազանցում է ընդամենը 8-ով: Երևան քաղաքում նույնպես հիվանդացության աճը եղել է աննշան՝ 1.06 անգամ, իսկ մարզերում արձանագրվել է աննշան նվազում՝ 41 դեպքով:

Միևնույն ժամանակ հունվար-սեպտեմբեր ժամանակահատվածում աղիքային վարակներով հիվանդացությունը մոտ 1.1 անգամ աճել է 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ (դեպքերի թիվը աճել է 933-ով):

Գծապատկեր 2. Աղիքային վարակների հիվանդացությունը 2017-2018թթ. հունվար ամսից սեպտեմբեր ամիսն ընկած ժամանակահատվածում

2018թ. օգոստոս ամսվա համեմատ (1602 դեպք) սեպտեմբեր ամսին աղիքային վարակիչ հիվանդությունների դեպքերի թիվը նվազել է 214-ով:

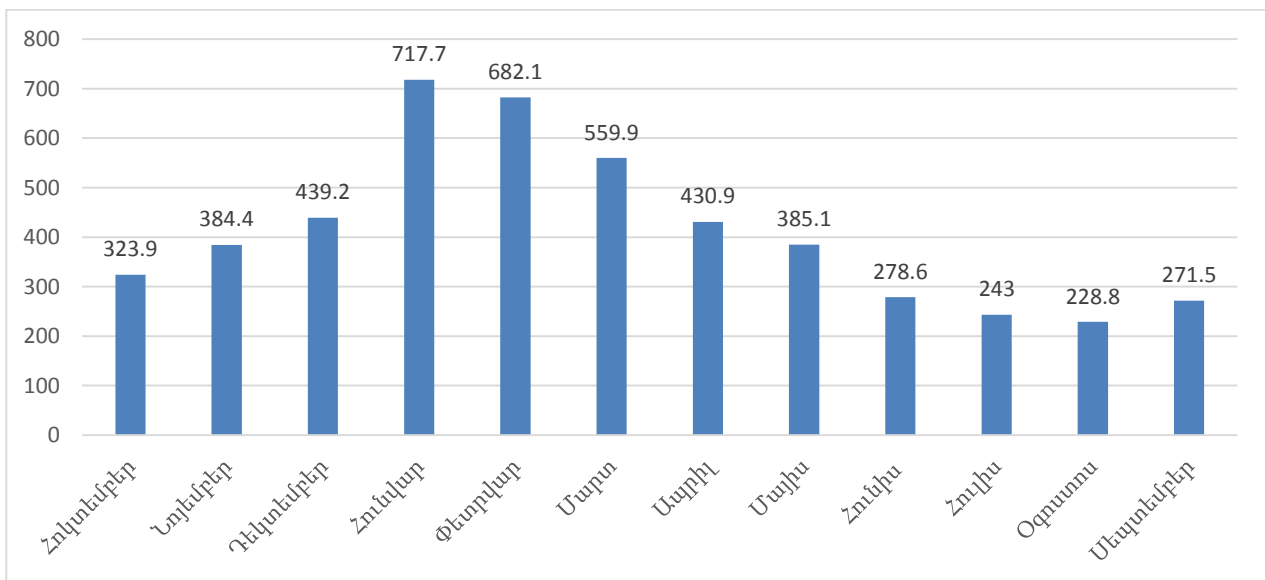
Արձանագրված աղիքային վարակիչ հիվանդությունների օջախներում իրականացվել են համաճարակաբանական հետազոտություններ և հակահամաճարակային միջոցառումներ՝ վարակի հետագա տարածումը և բռնկումների առաջացումը կանխարգելելու նպատակով:

Հայաստանի Հանրապետությունում 2018թ. սեպտեմբեր ամսին աղիքային վարակիչ հիվանդությունների բռնկումներ չեն արձանագրվել:

Օդակաթիլային վարակներ

Գրիպ և Սուր շնչառական վարակ

2018թ. սեպտեմբեր ամսին Հայաստանի Հանրապետության տարածքում սուր շնչառական վարակներով՝ (այսուհետ՝ ՍՇՎ), պայմանավորված ակտիվություն չի գրանցվել: Չնայած այդ հանգամանքին՝ ՍՇՎ դեպքերը համեմատած Նախորդ ամսվա հետ աճել են՝ 1.1 անգամ, ինչը կարող է պայմանավորված լինել օդի ջերմաստիճանի անկայունությամբ և հանրապետության տարածքում շրջանառող հարուցիչների բազմազանությամբ: 2018թ. սեպտեմբերի ընդհանուր ցուցանիշը համեմատած 2017թ. նույն ժամանակահատվածի հետ աճել է 1.2 անգամ, 2016թ. հետ համեմատած՝ 1.4 անգամ: Առավել շատ դեպքեր շարունակվում են արձանագրվել են 0-4տ երեխաների շրջանում :

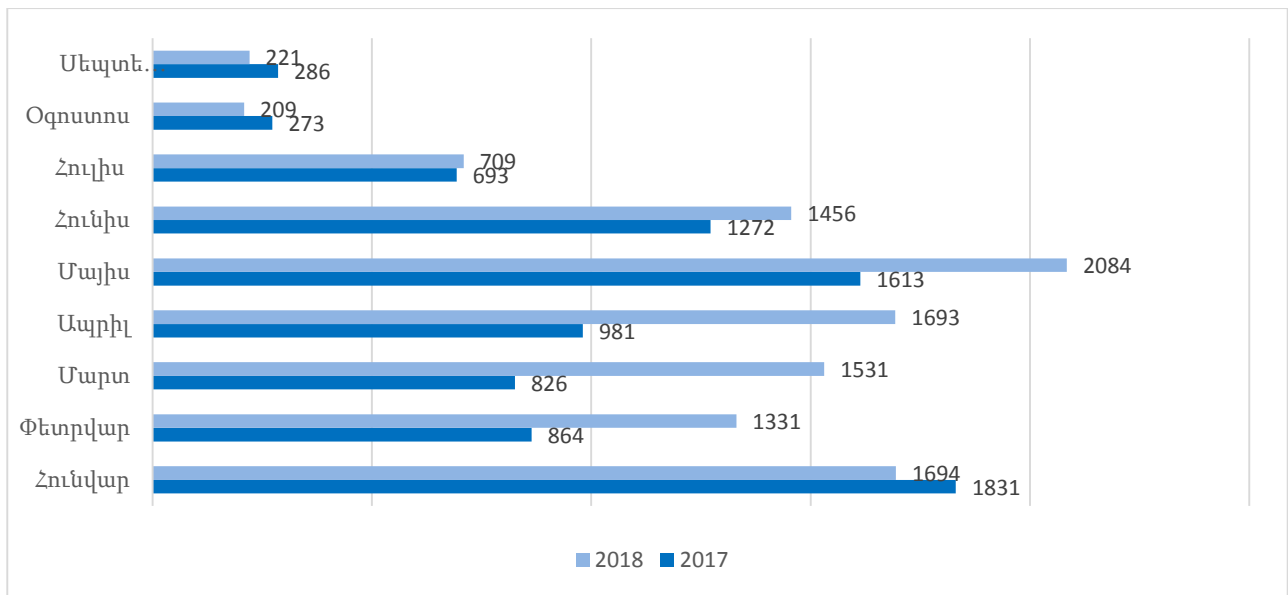

Գծապատկեր 3. 2017-2018 թթ. հոկտեմբեր – սեպտեմբեր ամիսների ընթացքում արձանագրված սուր շնչառական վարակների ցուցանիշն ըստ ամիսների 100 000 բնակչի հաշվարկով

Սեպտեմբերի ընթացքում գրիպի դեռքային համաճարակաբանական հսկողության շրջանակներում, գրիպանման հիվանդություններից և ծանր սուր շնչառական վարակներից հետազոտվել է 27 նմուշ: Լաբորատոր հետազոտության արդյունքում արձանագրվել է ռինովիրուսի 2 դեպք, ադենովիրուսի 2 դեպք: Նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում արձանագրվել են՝ 13 դեպք պարագրիպ, 13 դեպք ռինովիրուս, 1 դեպք ռեսպիրատոր սենտիցիալ վիրուս, 1 դեպք ադենովիրուս:

Այլ օրակաթիլային վարակներ (ջրծաղիկ, քուբեշ, վարակային մոնոնուկլեոզ)

Ջրծաղիկ

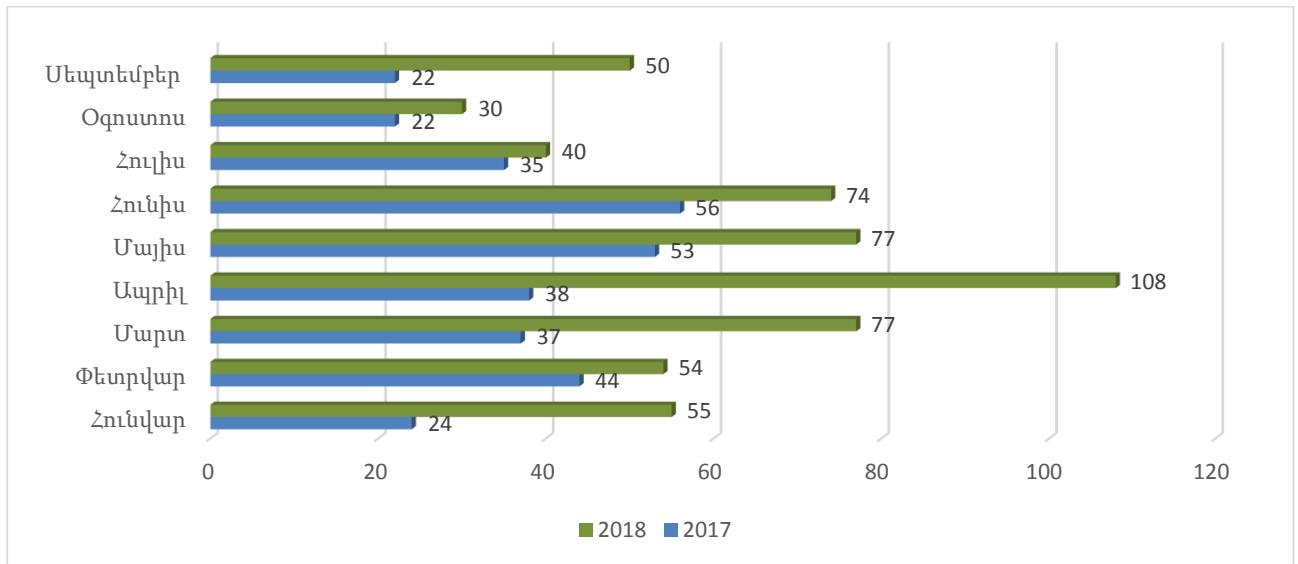
Գծապատկեր 4. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017 և 2018 թթ հունվար-սեպտեմբերի ժամանակահատվածում արձանագրված ջրծաղիկի դեպքերը

Համաձայն վերլուծության տվյալների՝ 2018թ. սեպտեմբերին արձանագրված ջրծաղիկի դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ գրեթե նույն մակարդակի վրա են, իսկ 2017թ նույն ժամանակահատվածի հետ նվազել են՝ 1.2 անգամ: Ընդհանուր առմամբ, ինչպես երևում է գծապատկերից, սկսած հունիս ամսից դեպքերի նվազման միտում է նկատվում: Կազմակերպ օջախներում նկատվել է դեպքերի աճ:

Ջրծաղիկի տարածվածության պատկերը հանրապետությունում հետևյալն է՝ Երևան քաղաքում՝ 71 դեպք, Շիրակի մարզում՝ 39 դեպք, Կոտայքի մարզում՝ 27 դեպք, Արմավիրի մարզում՝ 19 դեպք, Գեղարքունիքի մարզում՝ 16, դեպք Արարատի մարզում՝ 14 դեպք, Լոռու մարզում՝ 8 դեպք, Վայոց Ձորի և Սյունիքի մարզերում 5-ական դեպք: 2018 թվականի սեպտեմբեր ամսվա ընթացքում հղիների շրջանում արձանագրվել է հիվանդության 2 դեպք: Տեղեկատվությունը տրամադրվել է ՀՀ ԱՆ մոր և մանկան վարչություն:

Ընտանեկան և կազմակերպ օջախներում հնարավորության սահմաններում առաջին դեպքերը մեկուսացվում են և հսկողություն է սահմանվում հիվանդի հետ շփված երեխաների նկատմամբ:

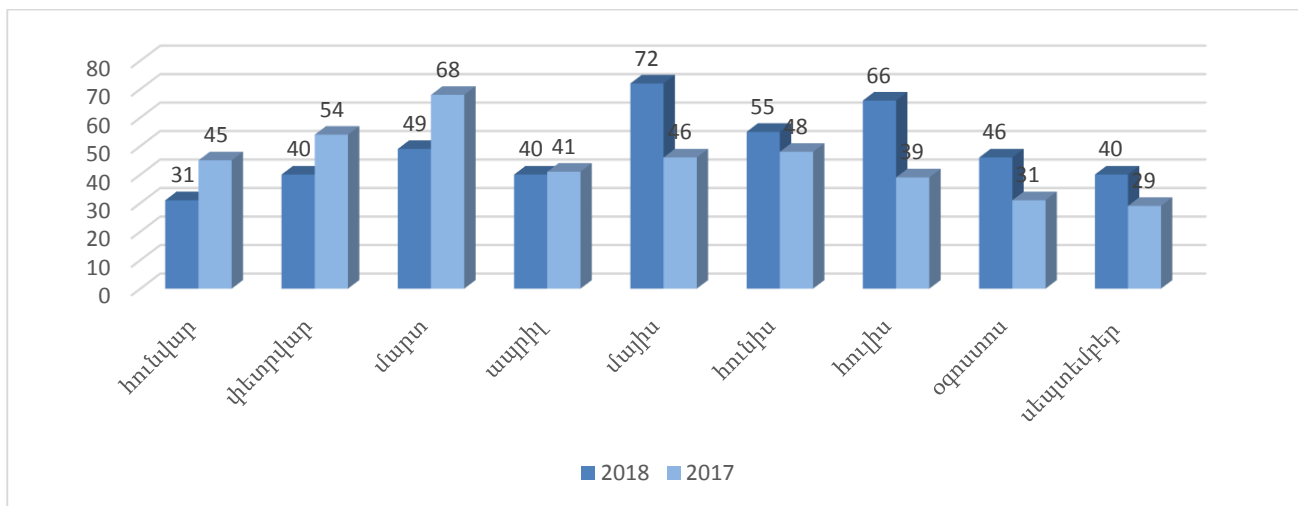
Քույթել

Գծապատկեր 5. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017 և 2018 թթ. հունվար-սեպտեմբեր ժամանակահատվածում արձանագրված քույթելի դեպքերը

Գծապատկերի տվյալները վկայում են այն մասին, որ 2018թ. սեպտեմբերին արձանագրված քույթելի դեպքերը համեմատած նախորդ ամսվա հետ աճել են 1.6 անգամ, 2017թ. նույն ժամանակահատվածի հետ՝ 2.2 անգամ: Առավել շատ դեպքեր արձանագրվել են 3-6 տարեկան երեխաների շրջանում՝ 34 դեպք, ինչը կազմում է ընդամենի 68%-ը: Բոլոր դեպքերն ենթարկվել են համաճարակաբանական հետազոտության, որի նպատակն է հնարավոր վարակի աղբյուր հանդիսացող հիվանդության ջնջված ձևերով հիվանդների հայտնաբերումը, կանխելով վարակի հետագա տարածումը:

Վարակային մոնոնուկլեոզ

Գծապատկեր 6. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017 և 2018 թթ. հունվար-սեպտեմբեր ժամանակահատվածում արձանագրված վարակային մոնոնուկլեոզի դեպքերը

Ինչպես երևում է գծապատկերից 2018թ. սեպտեմբերին արձանագրված մոնոնուկլեոզի դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ նվազել են՝ 1.1 անգամ, իսկ 2017թ. նույն ժամանակահատվածի հետ՝ աճել 1.3 անգամ: Օգոստոսի ընթացքում արձանագրվել է մոնոնուկլեոզի 40 դեպք, որից 34-ը՝ 0-18 տարեկան երեխաների շրջանում:

Իմունականխարգելում

Հայաստանի Հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով իրավիճակը բարենպաստ է: Գրանցվել է կապույտ հազի 12 դեպք չպատվաստած և թերի պատվաստված երեխաների շրջանում:

1 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը սեպտեմբեր ամսին կազմել է 91% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 2 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 92 % (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 7 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 96% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%):

Բնակչության շրջանում պատվաստումներում ընդգրկվածության բարձր ցուցանիշների շարունակական ապահովումը կնպաստի հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով բարենպաստ համաճարակային իրավիճակի պահպանմանը:

Սուր արտաընդերային վիրուսային հեպատիտներ

Հայաստանի Հանրապետությունում սեպտեմբեր ամսին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ արտաընդերային սուր վիրուսային հեպատիտի հիվանդացության ցուցանիշը չի փոխվել:

Սույն թվականի սեպտեմբեր ամսին արձանագրվել է արտաընդերային սուր վիրուսային հեպատիտի 3 դեպք: Վարակման հավանական պատճառները և ուղիներն են՝ ինվազիվ միջամտություն՝ բժշկական կազմակերպությունում (ատամնաբուժական

ծառայություն տարբեր ատամնաբուժարաններում), սեռական ուղի, երրորդի վարակման պատճառն անհայտ է:

Սննդային թունավորումներ

Հանրապետության տարածքում սեպտեմբեր ամսին արձանագրվել է սննդային թունավորման 4 դեպք՝ 6 տուժածով, առանց մահվան ելքի, որից սնկից թունավորման 2 դեպք՝ 3 տուժածով, և ստաֆիլակոկային սննդային թունավորման 2 դեպք՝ 3 տուժածով: 0-14 տարեկան երեխաների շրջանում արձանագրվել է թունավորման 1 դեպք՝ 2 տուժածով: Սննդային թունավորման դեպքերն արձանագրվել են քաղաք Երևանում, Արագածոտնի և Կոտայքի մարզերում: Սնկից թունավորման պատճառ է հանդիսացել տուժածների կողմից հավաքած սունկը, իսկ ստաֆիլակոկային սննդային թունավորման պատճառ է հանդիսացել խանութից գնված նրբերշիկը և շաուրման: Սննդային թունավորման դեպքերի վերջնական ախտորոշումը դրվել է համաճարակաբանական տվյալների և կլինիկական նշանների հիման վրա:

Սննդային թունավորման դեպքերի կանխարգելման նպատակով օջախներում իրականացվել է բժշկահիգիենիկ գիտելիքների տարածում՝ սննդային թունավորումների առաջացման պատճառների, կանխարգելման հիմնական սկզբունքների վերաբերյալ: Սննդային թունավորումների կանխարգելման վերաբերյալ, բնակչության իրազեկվածության բարձրացման նպատակով, տարբեր լրատվամիջոցներով պարբերաբար իրականացվում է քարոզչություն:

Քիմիական թունավորումներ

Հայաստանի Հանրապետությունում սեպտեմբեր ամսվա ընթացքում արձանագրված քիմիական թունավորումների 31.8%-ը գրանցվել է Երևան քաղաքում, իսկ 68.2%-ը՝ մարզերում: Արձանագրված դեպքերի գերակշիռ մասը (33.8%) առաջացել է թունավոր կենդանիների խայթոցների արդյունքում, 28.8%-ը՝ դեղամիջոցների՝ ծնողի անուշադրության հետևանքով և ինքնաբուժման նպատակով օգտագործման արդյունքում, 13.1%-ը՝ օրգանական լուծիչներից, մասնավորապես՝ շմոլ գազի և քացախաթթվի թունավոր ազդեցությունից, 10.6%-ն՝ ալկոհոլային թունավորումները՝ ալկոհոլի բարձր չափաբաժինների ընդունումից, 2.0%-ն՝ օճառների և լվացող նյութերի

թունավոր ազդեցությունից, 3.6%-ը՝ թունաքիմիկատների, 0.5%-ը՝ խոտաբույսերի և 7.6%-ն՝ այլ և չճշտված ծագման թունավոր նյութերի ազդեցությունից:

2017թ. սեպտեմբեր ամիսը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի հետ համեմատելիս, կարելի է դիտարկել, որ քիմիական թունավորումների հիվանդացության ցուցանիշը աճել է 1.1 անգամ:
